

Samenvatting

Monitor Huiselijk geweld in Beeld: De nulmeting

De onderzoeksperiode voor de nulmeting liep van 1 oktober 2000 tot 1 oktober 2001. In deze periode zijn er 3.150 meldingen van geweld bij de politie binnengekomen; dit is het totaal aan geweld. Van dit aantal waren er 930 meldingen van de aard van huiselijk geweld. Dit komt neer op 30% en dit noemen we het totaal aan huiselijk geweld.

Van het huiselijk geweld bestaat het grootste gedeelte uit fysiek geweld (58%). Verder is van het huiselijk geweld 30% van geestelijke aard. En tot slot blijkt 8% van het huiselijk geweld seksueel van aard te zijn. Naast de indeling in de bovengenoemde soorten van geweld bleek geweld tussen ex-partners zeer vaak voor te komen, namelijk in 38% van de gevallen.

Van het totaal aan huiselijk geweld blijkt 89% van de daders van het mannelijk geslacht te zijn en van de slachtoffers is 76% van het vrouwelijk geslacht. Bij de onderverdeling naar soorten geweld blijkt bij geestelijk geweld de dader relatief wat vaker van het vrouwelijk geslacht te zijn (29%), maar bij seksueel geweld is de dader *altijd* van het mannelijk geslacht.

De schatting van de omvang van huiselijk geweld in de (rest van) de provincie Groningen bedraagt in de periode 1 oktober 2000 tot 1 oktober 2001 4.265 gevallen van huiselijk geweld. Dit aantal komt neer op 39% van alle gewelds- en conflictsincidenten. Wanneer dit percentage gespecificeerd wordt naar gemeenten, blijkt dat relatief meer gevallen van huiselijk geweld voorkomen in de meer verstedelijkte omgevingen zoals de stad Groningen, Hogeveen, Sappemeer, Veendam en Winschoten. In Haren ligt de schatting van de omvang van huiselijk geweld het laagst.

Van 14,7% van de geweldsdelicten in de huiselijke sfeer wordt uiteindelijk aangifte gedaan. Dit percentage ligt wat lager dan het aangiftepercentage van de overige geweldsdelicten (18,9). In Hogeveen wordt beduidend minder aangifte gedaan van geweldsdelicten in de huiselijke sfeer (12,9%) dan in Uithuizen (17,5%). Opvallend is dat van de delicten die verreweg het meest voorkomen binnen het geheel aan huiselijk geweld, 'buren/relatieproblemen' en 'overige conflicten', uiteindelijk relatief maar zeer weinig aangifte wordt gedaan (beide 3%). Van de categorie 'geweld met letsel zonder wapen' wordt relatief verreweg het meeste aangifte gedaan (ruim 50%).

Van seksueel huiselijk geweld wordt veruit het meeste aangifte gedaan (ruim 30%). Van fysiek huiselijk geweld wordt in bijna 19% van de gevallen aangifte gedaan en de aangiftebereidheid bij geestelijk huiselijk geweld ligt aanmerkelijk lager, namelijk nog geen 5%.

De gemiddelde leeftijd van de aangevers van huiselijk geweld ligt op 34 jaar. Het valt op dat relatief veel meer vrouwen aangifte doen van huiselijk geweld dan mannen. Dit komt omdat vrouwen ook veel vaker slachtoffer zijn van huiselijk geweld dan mannen. Echter, indien het gaat om de aangiftebereidheid onder de overige geweldsdelicten, blijkt dat juist relatief meer mannen aangifte doen. Binnen deze categorie van geweld zijn het ook vaker mannen die slachtoffer zijn.

Gedurende het tijdsbestek van de onderzoeksperiode voor de nulmeting is bij ruim 14% van de gevallen van huiselijk geweld minimaal één verdachte geregistreerd (dit komt neer op 133

gevallen). Bij geestelijk huiselijk geweld worden beduidend minder verdachten vastgelegd (4,3%) dan bij seksueel geweld (35,6%). De geregistreerde verdachten zijn overwegend van het mannelijk geslacht: bijna 90%.

Om een enigszins betrouwbaar beeld van de recidive te verkrijgen is van 50 willekeurige verdachten gekeken of ze ook al vóór de onderzoeksperiode in het BPS voorkwamen. Het bleek dat van de 50 verdachten 33 verdachten al vaker voor een soortgelijk vergrijp in het BPS waren geregistreerd; er is dus sprake van 33 recidivisten. Van deze 33 verdachten komen er 7 meer dan 3 maal in het systeem voor, voor hetzelfde delict. In de meeste gevallen komen deze verdachten zeer vaak in het systeem terug. Met recht kan hier gesproken worden van zogenaamde veelplegers. Gezien het hoge aantal recidivisten is er dus veel aan gelegen om dit aantal te reduceren.

Een gedeelte van de gezondheidsenquête van de GGD kan gezien worden als indicator voor seksueel huiselijk geweld. Van de respondenten blijkt dat 8% slachtoffer is (geweest) van seksueel huiselijk geweld. De aard van het seksueel geweld varieert van seksuele insinuaties tot verkrachting en incest. In de meerderheid van de gevallen is er sprake van ongewenst fysiek contact tussen dader en slachtoffer.

Bijna 90% van de slachtoffers van seksueel huiselijk geweld is van het vrouwelijk geslacht. De gemiddelde leeftijd van de slachtoffers ten tijde van het misbruik was 15½ jaar. In 92,4% van de gevallen vond het seksueel misbruik plaats voor het 25^e levensjaar. In ruim tweederde van de gevallen komt het geweld meerdere malen voor.

Slachtoffers van seksueel huiselijk geweld vinden minder vaak dat ze een goede tot zeer goede gezondheid hebben. Veel vaker echter vinden slachtoffers van seksueel geweld dat ze een slechte gezondheid hebben; vier maal zo vaak wordt dit aangegeven. Ook hebben veel meer slachtoffers wel eens zelfmoordgevoelens gehad (ruim 35%) dan niet-slachtoffers (een kleine 15%). Vijf maal zoveel slachtoffers hebben wel eens een zelfmoordpoging ondernomen. Slachtoffers van seksueel geweld vallen iets vaker in de categorie 'ondergewicht'. Het lijkt erop dat slachtoffers van seksueel huiselijk geweld verschillen ten opzichte van de totale populatie wat betreft roken en alcoholgebruik, maar deze resultaten zijn te gering om conclusies uit te trekken. Concluderend kan gesteld worden dat huiselijk geweld, in dit geval seksueel geweld, allerlei indirecte gevolgen kan hebben, ook al heeft het geweld zich in het verleden afgespeeld.

Het rapport kan besteld worden bij het CMO, Sint Jansstraat 4, postbus 244, 9700 AE Groningen, telefoon: 050-3164008, fax: 050-3164860. E-mail kan gestuurd worden naar ra.jaarsma@pozv.nl. Het rapport kost €7,50,-